

391L0226

23.4.91

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

Nr L 103/5

RÅDETS DIREKTIV

av den 27 mars 1991

om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om stänkskyddsanordningar på vissa typer av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon

(91/226/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

i samarbete med Europaparlamentet⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

Det är viktigt att åtgärder vidtas i syfte att successivt upprätta den inre marknaden under tiden fram till och med den 31 december 1992. Den inre marknaden skall utgöra ett område utan inre gränser, inom vilket ett fritt utbyte av varor, personer, tjänster och kapital säkerställs.

De tekniska krav som vissa kategorier av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon måste uppfylla enligt nationell lagstiftning berör bland annat stänkskyddsanordningar för sådana motorfordon.

Dessa krav är olika från en medlemsstat till en annan. Det är därför nödvändigt att medlemsstaterna antar samma bestämmelser så att för varje fordonstyp kan tillämpas det förfarande för EEG-typprovning, som behandlades i rådets direktiv 70/156/EEG av den 6 februari 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om typ av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon⁽⁴⁾, senast ändrat genom direktiv 87/403/EEG⁽⁵⁾.

För att förbättra trafiksäkerheten är det viktigt att alla tunga nyttofordon avsedda för en viss lägsta hastighet förses med effektiva stänkskyddsanordningar som minskar vattenstänk.

Det är önskvärt att ett enda prestandaprov fastställs för denna typ av anordningar på olika fordonstyper i syfte att märkbart förbättra situationen. För EEG-typprovning av en komponent till denna typ av anordningar har hänsyn tagits

till de två typer av anordningar som för närvarande finns på marknaden, dvs. av energiabsorberande typ och av typ som separerar luft och vatten. Det har varit nödvändigt att skapa två typer av prov, beroende på den typ av anordning som skall godkännas.

Med tanke på de undersökningar, den forskning och de prov som för närvarande bedrivs kommer ett prestandaprov för den typ av fordon som förses med dessa anordningar att fastställas så snart som möjligt.

Medlemsstaterna bör beakta att det vattenstänk som bildas även beror på vägbanans beskaffenhet och däcksmönstrets utformning, samt på hastigheten och den aerodynamiska utformningen hos fordonet.

Tillnärmningen av den nationella lagstiftningen om motorfordon innebär också ett ömsesidigt erkännande mellan medlemsstaterna av de kontroller som utförs av var och en av dem på grundval av gemensamma krav.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Medlemsstaterna skall utfärda EEG-typgodkännande för varje typ av anordning som hädanefter kallas "stänkskyddsanordning" avsedd att minska stänket från hjulen på fordon som är i rörelse om dessa anordningar uppfyller kraven på utformning och provning enligt bilaga 2 och med beaktande av de definitioner som ges i bilaga 1.

2. En medlemsstat som utfärdat EEG-typgodkännande för en komponent skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att i nödvändig utsträckning och om så erfordras i samarbete med behöriga organ i andra medlemsstater kontrollera att produktionen överensstämmer med godkänd typ. För detta ändamål skall medlemsstaterna tillämpa kraven enligt bilaga 4.

⁽¹⁾ EGT nr C 203, 14.8.1990, s. 16.

⁽²⁾ EGT nr C 96, 17.4.1990, s. 92 och beslut av den 13 mars 1991.

⁽³⁾ EGT nr C 62, 12.3.1990, s. 2.

⁽⁴⁾ EGT nr L 42, 23.2.1970, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT nr L 220, 8.8.1987, s. 44.

Artikel 2

Medlemsstaterna skall för varje stänkskyddsanordning som de godkänner i enlighet med artikel 1, till tillverkaren eller dennes auktoriserade representant överlämna EEG-typgodkännandemärke för komponenten enligt mallen i bilaga 2 tillägg 3.

Medlemsstaterna skall vidta samtliga de åtgärder som är nödvändiga för att förhindra att märkning används, som kan förorsaka att stänkskyddsanordningar som godkänts enligt artikel 1 sammanblandas med andra anordningar.

Artikel 3

Ingen medlemsstat får förbjuda att stänkskyddsanordningar släpps ut på marknaden med hänvisning till deras konstruktion och prestanda om de är försedda med EEG-typgodkännandemärke.

Denna bestämmelse hindrar dock inte att en medlemsstat förbjuder stänkskyddsanordningar som är försedda med EEG-typgodkännandemärke om dessa genomgående inte överensstämmer med godkänd typ.

Den berörda medlemsstaten skall genast underrätta de övriga medlemsstaterna och kommissionen om de åtgärder som vidtagits, med angivande av orsaken till beslutet. Bestämmelserna i artikel 5 skall också tillämpas.

Anordningar skall inte anses överensstämma med den godkända typen enligt andra stycket om kraven i bilaga 2 inte har uppfyllts.

Artikel 4

Inom en månad skall de behöriga myndigheterna i varje medlemsstat till de behöriga myndigheterna i de andra medlemsstaterna översända kopior på EEG-typgodkännande som utfärdats för varje typ av stänkskyddsanordning som de godkänt eller vägrat godkänna.

Artikel 5

1. Om de behöriga myndigheterna i en medlemsstat som utfärdat EEG-typgodkännande finner att stänkskyddsanordningar är försedda med bevis som anger att de överensstämmer med en viss typ, men att de inte överensstämmer med den typ som godkänts av den medlemsstaten, skall de vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att produktionsöverensstämmelsen med godkänd typ återställs. De skall underrätta de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstaterna om de åtgärder som vidtas, vilket kan utsträckas till att EEG-typgodkännandet dras in.

Nämnda myndigheter skall vidta samma åtgärder om de informeras av de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat om en sådan brist på överensstämmelse.

2. Inom en månad skall de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna informera varandra om indragning av EEG-typgodkännande genom att översända en kopia på typgodkännandebeviset för komponenten som undertecknats och daterats och försetts med texten EEG-TYPGODKÄNNANDE INDRAGET, jämte orsakerna till en sådan åtgärd.

3. Om den medlemsstat som beviljat EEG-typgodkännande bestrider den påstådda bristen på produktionsöverensstämmelse skall de berörda medlemsstaterna sinsemellan försöka lösa tvisten. Kommissionen skall hållas informerad. Vid behov skall den ordna lämpliga förhandlingar för att försöka nå en lösning.

Artikel 6

I varje beslut som fattas i enlighet med de bestämmelser som fastställs i detta direktiv om att vägra eller dra in EEG-typgodkännande för stänkskyddsanordningar eller om att förbjuda att sådana släpps ut på marknaden eller används skall skälen till beslutet anges noga. Sådana beslut skall meddelas den berörda parten, som samtidigt skall underrättas om dels de möjligheter till prövning som finns enligt medlemsstaternas lagstiftning dels inom vilken tid sådan prövning skall begäras.

Artikel 7

I detta direktiv avses med "fordon" varje motorfordon i klass N och varje släpvagn i klass O enligt definition i bilaga 1 till direktiv 70/156/EEG.

Artikel 8

Ingen medlemsstat får vägra att bevilja EEG-typgodkännande eller nationellt typgodkännande för fordon eller vägra eller förbjuda att de saluförs, registreras, tas i bruk eller används av skäl som hänför sig till deras stänkskyddsanordningar om dessa monterats i enlighet med kraven i bilaga 3 och om stänkskyddsanordningarna som monteras på fordonen är försedda med EEG-typgodkännandemärke.

Artikel 9

Ändringar som är nödvändiga för att anpassa kraven i bilagorna till detta direktiv till tekniska framsteg skall antas enligt det förfarande som anges i artikel 13 i direktiv 70/156/EEG.

Artikel 10

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 10 april 1992. De skall genast underrätta kommissionen om detta.
2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.
3. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkt 1 skall dessa innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av sådan hänvisning när de offentliggörs.

Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 11

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Upprättat i Bryssel den 27 mars 1991.

På rådets vägnar

R. GOEBBELS

Ordförande

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

BILAGA 1:	Definitioner
BILAGA 2:	Krav för EEG-typgodkännande för stänkskyddsanordningar
	Tillägg 1: Prov på stänkskyddsanordningar av energiabsorberande typ
	Tillägg 2: Prov på stänkskyddsanordningar av luft/vattenseparerande typ
	Tillägg 3: Förebild för EEG-typgodkännandemärke
	Tillägg 4: Förebild för EEG-typgodkännandebevis
BILAGA 3:	Krav för EEG-typgodkännande av en fordonstyp i fråga om montering av stänkskyddssystem
	Tillägg: Bilaga till EEG-typgodkännandeintyg avseende stänkskyddsanordning för en fordonstyp
BILAGA 4:	Överensstämmelse med godkänd typ
	Produktionens upphörande
FIGURER.	(1 till 9)

BILAGA 1

DEFINITIONER

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

1. *Stänkskyddssystem*

Stänkskyddssystem innebär ett system avsett att minska finfördelningen av det vatten som kastas upp från däcken på ett fordon som är i rörelse. Stänkskyddssystemet kan bestå av en stänkskärm, stänkskydd och skärmkant med stänkskyddande anordning.
2. *Stänkskärm*

Stänkskärm innebär en styv eller halvstyv komponent avsedd att fånga upp vatten som kastas upp från däcken under körning och rikta detta mot marken. Stänkskrmar kan helt eller delvis utgöra en del av fordonets kaross eller andra delar av fordonet såsom nederdelen av lastplanet, osv.
3. *Stänkskydd*

Stänkskydd innebär en mjuk komponent monterad lodrätt bakom hjulet på chassits eller lastplanets nederdel, eller på stänkskrmen.

Stänkskyddet skall också minska risken för att små föremål, särskilt småsten, kastas upp eller åt sidan mot andra trafikanter.
4. *Stänkskyddsanordning*

Stänkskyddsanordning innebär en del av stänkskyddssystemet, som kan bestå av:

 - 4.1. *Luft/vattenseparator*

Detta är en komponent som utgör en del av skärmkanten och/eller stänkskyddet, genom vilken luften kan passera samtidigt som den minskar det finfördelade vattenstänket.
 - 4.2. *Energiabsorbent*

Detta är en komponent som utgör en del av stänkskrmen och/eller stänkskyddet och/eller skärmkanten, och som absorberar energi i vattenstänket och på detta sätt minskar det finfördelade vattenstänket.
5. *Skärmkant*

Skärmkant innebär en komponent som är placerad ungefär i ett lodrätt plan, parallellt med fordonets längdplan. Den kan utgöra en del av en stänkskärm eller av fordonets kaross.
6. *Styrda hjul*

Styrda hjul innebär de hjul som påverkas av fordonets styrning.
7. *Medspårande axel*

Medspårande axel innebär en axel som är upphängd i sin mittpunkt så att den kan vridas i en horisontell cirkelbåge. I detta direktiv betraktas och behandlas en medspårande pivotupphängd axel som en axel med styrda hjul.
8. *Friktionsstyrda hjul*

Självstyrande hjul innebär hjul som inte påverkas av fordonets styrning och som kan vridas på grund av friktionen mot marken i en vinkel som inte överstiger 20°.
9. *Lyftbar axel*

Lyftbar axel innebär en axel som kan lyftas från marken under normal användning av fordonet.

10. *Olastat fordon*

Olastat fordon innebär ett fordon försett med kaross (eller med en eller flera representativa komponenter) och med eventuell kylvätska, smörjmedel, bränsle, verktyg, reservhjul, samt en förare med en vikt av 75 kg.

11. *Däckens anliggningsyta*

Däckens anliggningsyta innebär den del av däckets som är i kontakt med vägbanan och som ger väggrepp.

12. *Typ av stänkskyddsanordning*

Typ av stänkskyddsanordning innebär anordningar som inte skiljer sig i fråga om följande huvudegenskaper:

- Den fysikaliska princip som tillämpas för att minska stänk (absorption av vattnets energi, luft/vattenseparator)
 - Material
 - Form
 - Mått (i de fall de kan påverka materialets beteende).
-

BILAGA 2

KRAV FÖR EEG-TYPGODKÄNNANDE TILL STÄNKSKYDDSANORDNINGAR

C. Allmänna föreskrifter

- 0.1. Stänkskyddsanordningar skall vara konstruerade för att fungera på avsett sätt vid normal användning på våt vägbanor. De skall inte vara behäftade med strukturella defekter eller tillverkningsfel som kan inverka menligt på deras funktion eller beteende.

1. Prov som skall utföras

- 1.1. Beroende på deras fysikaliska funktionsprincip skall stänkskyddsanordningar provas i enlighet med ett lämpligt förfarande som beskrivs i tillägg 1 och 2, och dessa prov skall ge de resultat som krävs i punkt 4 i dessa tillägg.

2. Ansökan om EEG-typgodkännande

- 2.1. Ansökan om EEG-typgodkännande till en typ av stänkskyddsanordning lämnas in av tillverkaren eller dennes auktoriserade representant.

- 2.2. För varje typ skall ansökan åtföljas av följande handlingar i tre exemplar och av följande uppgifter och material:

- 2.2.1. En teknisk beskrivning av stänkskyddsanordningen med angivande av dess fysikaliska funktionsprincip och det prov den skall utsättas för, vilka material som använts, samt en eller flera tillräckligt detaljerade ritningar i lämplig skala så att anordningen (anordningarna) kan identifieras.

- 2.2.2. Fyra provexemplar av anordningen, av vilka tre skall provas och ett skall kvarstanna på laboratoriet för eventuella efterföljande kontroller. Laboratoriet som utför provet får begära fler provexemplar.

2.3. Märkning

Varje provexemplar skall vara tydligt och outplånligt märkt med tillverkarens namn eller varumärke och en typangivelse, samt ett utrymme stort nog för EEG-typgodkännandemärket.

3. EEG-typgodkännande

- 3.0. Innan typgodkännande genomförs skall den behöriga myndigheten kontrollera att tillverkaren har effektiva system för att övervaka produktionens överensstämmelse med godkänd typ.

- 3.1. Om provexemplaren som representerar den typ av anordning som skall typgodkännas klarar avsedda prov enligt tillägg 1 eller 2 skall EEG-typgodkännande utföras för den typen av stänkskyddsanordning.

- 3.2. Ett typgodkännandenummer skall åsättas varje typ av EEG-godkänd stänkskyddsanordning.

- 3.3. Varje stänkskyddsanordning som överensstämmer med en typ som godkänts i enlighet med detta direktiv skall vara försedd med ett EEG-typgodkännandemärke placerat så att det är outplånligt och tydligt, även när anordningen monterats på ett fordon.

- 3.4. EEG-typgodkännandemärke (en mall visas i tillägg 3) består av följande:

- 3.4.1. En rektangel som omger ett gement "e" följt av igenkänningsbokstaven/-bokstäverna eller -siffran för den medlemsstat som utfärdat EEG-typgodkännande: 1 för Tyskland, 2 för Frankrike, 3 för Italien, 4 för Nederländerna, 6 för Belgien, 9 för Spanien, 11 för Storbritannien, 13 för Luxemburg, 18 för Danmark, 21 för Portugal, EL för Grekland och IRL för Irland.

- 3.4.2. EEG-typgodkännandenumret (motsvarar numret på typgodkännandebeskrivningen för vilket en mall visas i tillägg 4), som placeras nära rektangeln, antingen under bokstaven "e" eller till vänster eller höger om denna bokstav. Siffrorna i komponentens typgodkännandenummer placeras på samma sida av bokstaven "e" och i samma riktning. Bruket av romerska siffror i typgodkännandenumret skall undvikas för att förhindra förväxling med andra symboler.

- 3.4.3. Bokstaven "A" eller bokstaven "S", beroende på om anordningen är av energiabsorberande (A) eller luft/vattenseparerande (S) typ, placerad var som helst ovanför och intill rektangeln.

*Tilläg 1***Prov på stänkskyddsanordningar av energiabsorberande typ**1. *Princip*

Syftet med detta prov är att kvantifiera förmågan hos en anordning att hålla kvar vatten, som riktas mot den av en serie munstycken. Provutrustningen avses återspegla de förhållanden anordningen skall fungera i när den monterats på ett fordon vad gäller volymen och hastigheten hos det vatten som slungas upp från marken av däcksmönstret.

2. *Utrustning*

Se figur 8 för en beskrivning av provutrustningen. Proven utförs i stillastående luft.

3. *Förfarande*

- 3.1. Fäst ett 500 (+ 0/-5) mm brett och 750 mm högt prov på den utrustning som skall provas vid den vertikala ramen till provutrustningen, se till att provet gott och väl ligger inom uppsamlarens begränsningslinjer och att inget hinder kan avleda vattnet, varken före eller efter det att det träffar anordningen.
- 3.2. Ställ in vattenflödet på 0,675 (\pm 0,01) l/s och spruta minst 90 l vågrätt mot provet från ett avstånd av 500 (\pm 2) mm (figur 8).
- 3.3. Låt vattnet rinna av provet och ner i uppsamlaren och beräkna andelen (den procentuella skillnaden) mellan den mängd vatten som samlats upp och den mängd som stänkts bort.
- 3.4. Upprepa provet fem gånger och beräkna medelprocenten vatten som samlats upp.

4. *Resultat*

- 4.1. Den beräknade medelprocenten uppsamlat vatten under de fem proven får inte understiga 70 % av den mängd vatten som riktats mot anordningen.
- 4.2. Om de högsta och lägsta procentandelarna vatten som samlats upp avviker med mer än 5 % från medelprocenten är provet inte giltigt utan skall göras om.

Om även de högsta och lägsta procentandelarna vatten som samlats upp under det andra provet avviker med mer än 5 % från medelprocenten och/eller det lägre värdet inte uppfyller kraven i punkt 4.1 vägras godkännande.
- 4.3. Om resultaten påverkas av anordningens placering i höjddled skall det förfarande som beskrivs i punkt 3.1 och 3.4 upprepas i de lägen som ger högst och lägst procentandel uppsamlat vatten. Kraven i punkt 4.2 skall även gälla.

Kraven i punkt 4.1 skall även tillämpas för att resultaten av varje prov skall erhållas.

*Tillägg 2***Prov på stänkskyddsanordningar av luft/vattenseparerande typ****1** *Princip*

Syftet med detta prov är att bestämma hur effektivt ett poröst material är som skall hålla kvar vatten som stänker mot det med luft/vattendimma under högt tryck.

Utrustningen som används för provet skall simulera de förhållanden anordningen utsätts för när den monterats på ett fordon vad gäller volymen och hastigheten hos det vattenstänk som åstadkoms av däckens.

2 *Utrustning*

- 2.1. Provutrustningen skall överensstämma med beskrivningen i figur 9.

3 *Förfarande*

- 3.1. Fäst ett prov på 305 × 100 mm lodrätt i provexemplaret, se till att det inte finns något utrymme mellan provet och den övre böjda plattan samt att uppsamlingsbrickan sitter i rätt läge. Fyll vattentanken med exakt en liter vatten och placera denna som i figuren.
- 3.2. Ställ in sprutanordningen enligt följande:
Tryck (vid sprutmunstycket): 5 bar + 10 %/-0 %
Flöde: 1 liter/minut ± 5 sekunder
Strålens form: Cirkulär stråle med ca 50 mm diameter på 200 mm avstånd från provexemplaret, munstycksdiameter 5 mm.
- 3.3. Spruta tills vattendimman upphör och notera den tid det tagit. Låt vattnet rinna ur provexemplaret och ner på uppsamlingsbrickan under 60 sekunder och mät den vattenvolym som samlats upp. Mät vattenmängden som återstår i spruttanken. Beräkna volymprocentandelen vatten som samlats upp jämfört med den volym vatten som sprutats ut.
- 3.4. Upprepa provet fem gånger och beräkna medelprocenten vatten som samlats upp. Kontrollera före varje prov att uppsamlingsbrickan, spruttanken och mätkärlat är torra.
- 3.5. Under provet skall omgivningstemperaturen vara 21 (± 3) °C.

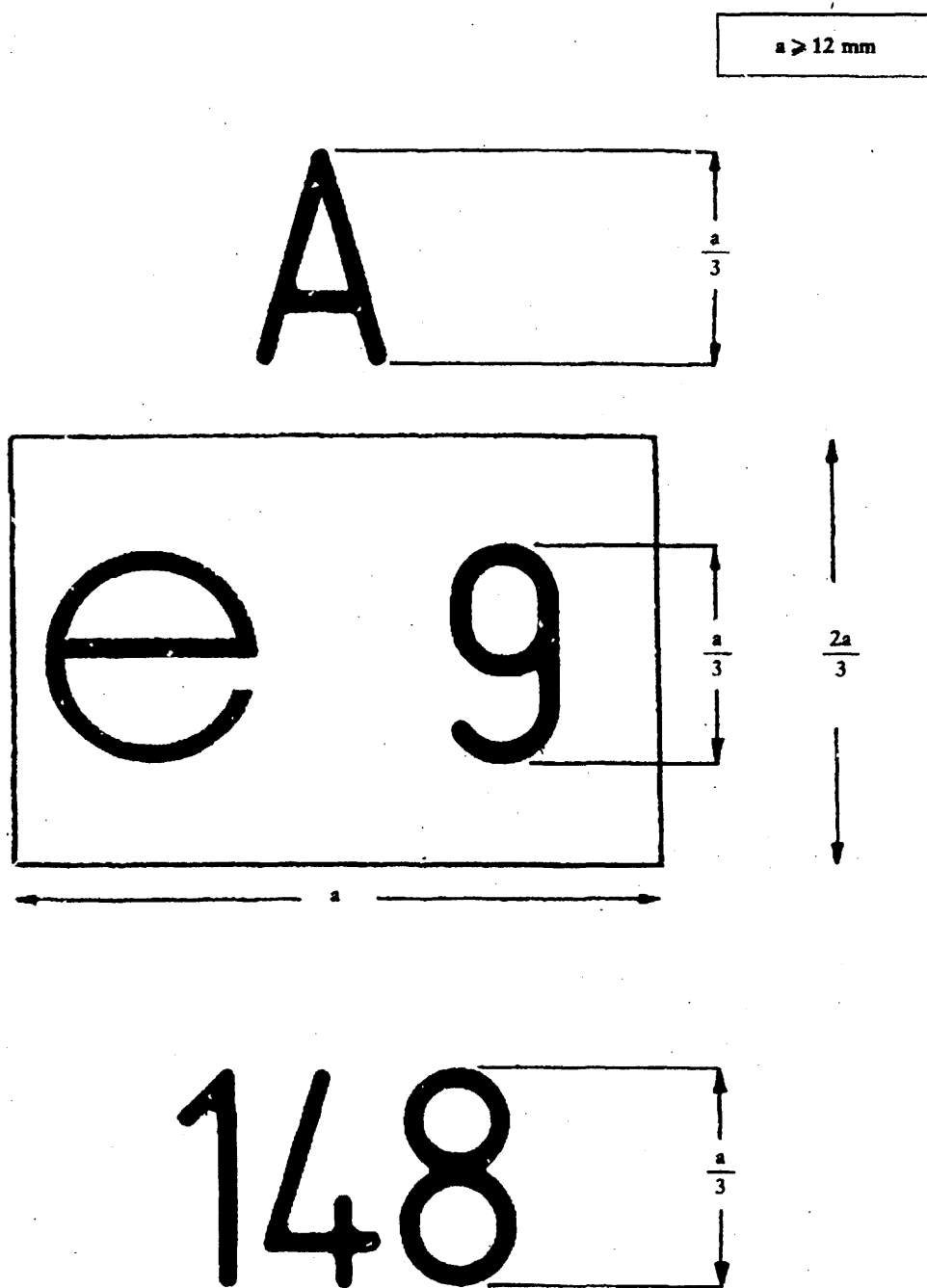
4 *Resultat*

- 4.1. Den beräknade medelprocenten uppsamlat vatten då de fem proven genomförts får inte understiga 85 % av den mängd vatten som sprutats mot anordningen.
- 4.2. Om de högsta och lägsta procentandelarna vatten som samlats upp varierar med mer än 5 % från medelprocenten är provet inte giltigt utan skall göras om.
Om även de högsta och lägsta procentandelarna vatten som samlats upp under det andra provet avviker med mer än 5 % från medelprocenten och/eller det lägre värdet inte uppfyller kraven i punkt 4.1 vägras godkännande.
- 4.3. Om resultaten påverkas av anordningens placering i höjdled skall det förfarande som beskrivs i punkt 3.1 och 3.4 upprepas i de lägen som ger högst och lägst procentandel uppsamlat vatten. Kraven i punkt 4.2 skall även då tillämpas.

Kraven i punkt 4.1 skall tillämpas för att resultaten av varje prov skall erhållas.

Tillägg 3

Förebild för EEG-typgodkännandemärke

Den stänkskyddsanordning som bär ovanstående EEG-typgodkännandemärke är av typ (A), som godkänts i Spanien (e 9) och fått nummer 148.

De siffror som visas är bara exempel.

Tillägg 4

FÖREBILD FÖR EEG-TYPGODKÄNNANDEBEVIS

[största format: A4 (210 × 297 mm)]

e ...

Myndighetens namn

Upplysningar om utfärdat, vägrat, indraget eller utökat EEG-typgodkännande vad gäller en typ av stänkskyddsanordning

EEG-typgodkännande för nr: Tillägg nr:

1. Anordningens fabrikat:

2. Anordningens typ och handelsbeteckning:

3. Anordningens funktionsprincip: energiabsorberande/luft/vattenseparerande*(1):

4. Tillverkarens namn och adress:

5. Namn och adress till tillverkarens auktoriserade representant (om sådan finns):

6. Egenskaper hos stänkskyddsanordningarna (kort beskrivning, varumärke eller namn, antal):

7. Datum då komponenten överlämnades för EEG-typgodkännande:

8. Provan organ ansvarigt för typgodkännandeprovning:

9. Datum och nummer på provrapport utfärdat av provningsorganet:

10. Datum då EEG-typgodkännande beviljades/vägrades/återkallades/utökades(*):

11. Eventuell(a) anledning(ar) för tillägg till EEG-typgodkännande:

12. Ort:

13. Datum:

14. Underskrift:

15. Bifogat finns de handlingar som utgör EEG-typgodkännandeakten och en lista över dem, vilken förvaras hos de behöriga myndigheter som utfärdat godkännandet. En kopia av vissa eller samtliga handlingar kan erhållas på begäran.

16. Eventuella anmärkningar:

(*) Stryk det som inte är tillämpligt.

BILAGA 3

**KRAV FÖR EEG-TYPGODKÄNNANDE AV EN FORDONSTYP MED AVSEENDE PÅ
MONTERING AV STÄNKSKYDDSSYSTEM**

RÄCKVIDD

- 0.1. Alla fordon i kategori N₂ med en totalvikt över 7,5 ton och samtliga fordon i kategori N₃, O₃ och O₄ skall vara så konstruerade och/eller försedda med stänkskyddsanordningar att de uppfyller nedanstående krav.
- 0.2. De krav som fastställs ovan för stänkskyddsanordningar enligt definition i avsnitt 4 i bilaga 1 är inte obligatoriska för chassier med hytt, fordon utan kaross, terrängfordon enligt definition i direktiv 70/156/EEG eller för fordon där stänkskyddsanordningar förhindrar användningen. Om sådana anordningar monteras på dessa fordon skall de emellertid följa kraven i det här direktivet.

ANSÖKAN OM EEG-TYPGODKÄNNANDE

- 1.1. Ansökan om EEG-typgodkännande för en fordonstyp i fråga om monteringen av ett stänkskyddssystem skall överlämnas av fordonstillverkaren eller dennes representant.
- 1.2. Den skall åtföljas av följande handlingar i tre exemplar samt av följande uppgifter:
 - 1.2.1. En teknisk beskrivning av stänkskyddssystemet och en eller flera tillräckligt detaljerade ritningar i lämplig skala så att detta kan urskiljas.
- 1.3. Ett fordon som är representativt för den fordonstyp som skall godkännas och med stänkskyddssystemet monterat, skall tillhandahållas det tekniska organet som utför godkännandeproven.

EEG-TYPGODKÄNNANDE

2. Ett intyg som överensstämmer med förebilden i tillägget skall bifogas EEG-typgodkännandeintyget.

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

3. Axlar**3.1 Lyftbara axlar**

På ett fordon med en eller flera lyftbara axlar skall stänkskyddssystemet täcka samtliga hjul när axeln är sänkt och de hjul som är i kontakt med vägbanan när axeln är lyft.

3.2 Medspårande axel

På ett fordon med medspårande axel skall stänkskyddssystemet för hjul som är monterade på den pivotupphängda delen uppfylla de villkor som gäller för icke-styrda hjul. Om de inte är monterade på denna del skall de uppfylla villkoren för styrande hjul.

4. Skärmkantens läge

- 4.1. För icke-styrda hjul får avståndet "c" mellan det längdplan som tangerar däckets ytterkant, bortsett från en eventuell utbuktning på däckets nära marken, och skärmkantens insida inte överstiga 75 mm, såvida radien på skärmkantens insida enligt definition i punkt 7.2, 8.2 och 9.2 inte understiger 1,0 R, i vilket fall avståndet inte får överstiga 100 mm (figur 1).
- 4.2. För styrda och självstyrande hjul får avståndet "c" inte överstiga 100 mm.

5. Fordonets skick

Vid kontrollen av överensstämmelsen med detta direktiv skall fordonet vara i följande skick:

- a) Olastat och med hjulen riktade rakt framåt.
- b) Lastplan på påhängsvagnar skall vara vågräta.
- c) Ringtrycken skall vara normala.

6. Stänkskyddssystem

- 6.1. Stänkskyddssystemet skall uppfylla kraven i punkt 7 eller 9.
- 6.2. Stänkskyddssystemet för icke-styrda eller självstyrande hjul som täcks av påbyggnadens golv eller av nederdelen på lastplanet skall antingen uppfylla kraven i punkt 7 eller 9, eller också dem i punkt 8.

SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER

7. Krav på energiabsorberande stänkskyddssystem för axlar med styrda eller självstyrande eller icke-styrda hjul

7.1 Stänkskärmar

7.1.1. Stänkskärmarna skall täcka området rakt ovanför, framför och bakom däckets eller däcken på följande sätt:

- a) För en axel eller en axelkombination där avståndet "d" (figur 4) mellan däcken på närliggande axlar överstiger 300 mm skall framkanten (C) nå framåt till en linje O-Z, där $F15u(\theta) = \text{högst } 30^\circ$ över horisontalplanet för axlar med styrande eller självstyrande hjul och högst 20° för axlar med icke-styrda hjul.

Den bakersta kanten (figur 2) skall nå neråt så att den ligger högst 100 mm över en vågrät linje som passerar genom hjulets centrum.

- b) För en axelkombination där avståndet "d" mellan däcken på närliggande axlar inte överstiger 300 mm skall stänkskärmens överensstämma med figur 4a.
- c) Stänkskärmens totalbredd "q" (figur 1) skall åtminstone vara tillräcklig för att täcka däckets totala bredd "b" eller vid dubbelmontage två däck totala bredd "t", med hänsyn till de största däck-/hjuldimensioner som anges av tillverkaren. Måtten "b" och "t" skall mätas i navhöjd och skall inte inbegripa eventuella markeringar, ribbor, skyddsband, osv. på däckssidorna.

7.1.2. Framsidan på stänkskärmens bakre del skall vara försedd med en stänkreducerande anordning som uppfyller specifikationen i tillägg 1 till bilaga 2. Detta material skall täcka insidan av stänkskärmens upp till en höjd som bestäms av en rät linje från hjulets centrum i en vinkel på minst 30° mot horisontalplanet (figur 3).

7.1.3. Om stänkskärmens när den är monterad består av flera komponenter får det inte finnas någon öppning där stänk kan komma igenom när fordonet är i rörelse.

7.2 Skärkant

7.2.1. För en axel eller en axelkombination där avståndet "d" mellan däcken på närliggande axlar överstiger 300 mm får inte nederkanten på skärkanten vara belägen på mindre än följande avstånd och radier mätta från hjulcentrum (figur 2):

a) Axlar med styrande eller självstyrande hjul: Från framkant (framåt på fordonet) (punkt C vid 30°) Till bakkant (bakåt på fordonet) (punkt A vid 100 mm)	}	$R_v \leq 1,5 R$
b) Axlar med icke-styrda hjul: Från framkant (punkt C vid 20°) Till bakkant (punkt A vid 100 mm)	}	$R_v \leq 1,25 R$

där R = radien på det däck som sitter på fordonet R_v = det radiella avståndet från skärkantens nederkant till hjulcentrum.

7.2.2. För en axelkombination där avståndet "d" mellan däckerna på närliggande axlar inte överstiger 300 mm skall skärmkanterna i utrymmet mellan axlarna vara belägna på de avstånd som anges i punkt 7.2.1 och nå neråt till en punkt som inte ligger mer än 150 mm över en vågrät linje genom hjulens centrum eller så att det vågräta avståndet mellan deras nedersta punkter inte överstiger 60 mm (figur 4a).

7.2.3. Djupet på skärmkanten skall vara minst 45 mm överallt bakom en lodrät linje genom hjulcentrum. Djupet på skärmkanterna får gradvis avta framför denna linje.

7.2.4. Inga öppningar där stänk kan komma igenom när fordonet är i rörelse är tillåtna i skärmkanterna eller mellan skärmkanterna och övriga delar av stänkskärmarna.

7.3 Stänkskydd

7.3.1. Stänkskyddets bredd skall uppfylla kraven för "q" i punkt 7.1.1 c, utom där stänkskyddet ligger innanför stänkskärmerna, där det minst skall vara lika brett som däcksmönstret.

7.3.2. Stänkskyddet skall i huvudsak sitta lodrätt.

7.3.3. Nederkantens högsta höjd får inte överstiga 200 mm (figur 3).

Detta avstånd ökas till 300 mm för den bakersta axeln om det radiella avståndet R_v för skärmkantens nederkant inte överstiger radien på de däck som sitter på hjulen på denna axel.

7.3.4. Stänkskyddet får inte sitta mer än 300 mm från bakersta kanten på däckets mätt i vågrät riktning.

7.3.5. För en axelkombination där avståndet "d" mellan däckerna på närliggande axlar inte överstiger 250 mm skall bara de bakersta hjulen förses med stänkskydd. Det måste finnas ett stänkskydd bakom varje hjul om avståndet "d" mellan däckerna på närliggande axlar är minst 250 mm (figur 4b).

7.3.6. Stänkskydd får inte böjas mer än 100 mm bakåt om de utsätts för en kraft mot en punkt 50 mm över stänkskyddets nederkant på 3 N per 100 mm stänkskyddsbredd.

7.3.7. Hela framsidan av den del av stänkskyddet som har de minimimått som krävs skall vara försedd med en stänkskyddsanordning enligt kraven i bilaga 2 tillägg 1.

7.3.8. Inga öppningar där stänk kan komma igenom är tillåtna mellan stänkskärmens nederkant och stänkskydden.

7.3.9. Om stänkskyddsanordningen uppfyller kraven för stänkskydd (punkt 7.3) behövs inget ytterligare stänkskydd.

8. **Krav på stänkskyddssystem med energiabsorberande stänkskyddsanordningar för vissa axlar med icke-styrda eller självstyrande hjul (se punkt 6.2)**

8.1 Stänkskärm

8.1.1. Stänkskärmarna skall täcka området rakt ovanför däckets eller däckerna. Deras fram- och bakkanten skall åtminstone nå ner till det vågräta plan som tangerar däckets eller däckens ovansida (figur 5).

Bakkanten kan dock ersättas av ett stänkskydd, som då skall nå upp till stänkskärmens överdel (eller motsvarande komponent).

8.1.2. Hela bakre insidan av stänkskärmerna skall vara försedd med en stänkskyddsanordning som uppfyller kraven enligt bilaga 2 tillägg 1.

8.2 Skärmkanter

8.2.1. För en axel eller en axelkombination där avståndet mellan närliggande däck är minst 250 mm skall skärmkanterna täcka en yta som sträcker sig från stänkskärmens nederkant till dess överdel till en rät linje som utgör tangenten till däckets eller däckens ovansida och som ligger mellan det lodräta plan som bildas av tangenten i däckets framkant och stänkskärmerna eller stänkskyddet bakom hjulet eller hjulen (figur 5b).

För en axelkombination skall stänkskärmerna vid varje hjul ha en ytterkant.

8.2.2. Inga öppningar där stänk kan komma igenom är tillåtna mellan skärmkanten och stänkskärmens inre del.

8.2.3. Om stänkskydd inte monteras bakom varje hjul (se punkt 7.3.5) skall skärmkanten vara obruten mellan stänkskyddets ytterkant och det vertikala plan som utgör tangenten till den punkt som ligger längst framför hjulet (figur 5a) på den främsta axeln.

8.2.4. Hela insidan av skärmkanten, vars höjd inte får understiga 100 mm, skall vara försedd med en energiabsorberande stänkskyddsanordning som uppfyller kraven i bilaga 2.

8.3 Stänkskydd

Stänkskydden ska nå upp till stänkskärmens nedre kant och uppfylla punkt 7.3.1 till 7.3.9.

9. **Krav på stänkskyddssystem med luft/vattenseparerande stänkskyddsanordningar för axlar med styrda och icke-styrda hjul**
- 9.1 *Stänkskärmar*
- 9.1.1. Stänkskärmar skall uppfylla kraven i punkt 7.1.1 c.
- 9.1.2. Stänkskärmar för en axel eller en axelkombination där avståndet mellan däcken på närliggande axlar överstiger 300 mm skall även uppfylla punkt 7.1.1 a.
- 9.1.3. För en axelkombination där avståndet mellan däcken på närliggande axlar inte överstiger 300 mm skall stänkskärmarna även överensstämma med den förebild som visas i figur 7.
- 9.2 *Skärmkanter*
- 9.2.1. Nederkanten på skärmkanterna skall vara försedda med stänkskyddsanordningar av luft/vattenseparerande typ, som uppfyller kraven i bilaga 2.
- 9.2.2. För en axel eller en axelkombination där avståndet mellan däcken på närliggande axlar överstiger 300 mm får nederkanten på stänkskyddsanordningen på skärmkanten vara belägen på högst följande avstånd och radier mätta från hjulcentrum (figur 6 och 7):
a) Axlar med styrande eller självstyrande hjul: Från framkant (framåt på fordonet) (punkt C vid 30°) Till bakkant (bakåt på fordonet) (punkt A vid 100 mm)	}	$R_v \leq 1,05 R$
b) Axlar med icke-styrda hjul: Från framkant (punkt C vid 20°) Till bakkant (punkt A vid 100 mm) där R = radien på det däck som sitter på fordonet $R_v =$ det radiella avståndet från skärmkantens nederkant till hjulcentrum.	}	$R_v \leq 1,00 R$
- 9.2.3. För en axelkombination där avståndet mellan däcken på närliggande axlar inte överstiger 300 mm skall skärmkanterna i utrymmet mellan axlarna följa den kontur som anges i punkt 9.1.3 och nå neråt så att de inte ligger mer än 100 mm över en vågrät linje genom hjulens centrum (figur 7).
- 9.2.4. Djupet på skärmkanten skall vara minst 45 mm överallt bakom en lodrät linje genom hjulcentrum. Djupet får gradvis avta framför denna linje.
- 9.2.5. Inga öppningar där stänk kan komma igenom är tillåtna i skärmkanterna eller mellan skärmkanterna och stänkskärmen.
- 9.3 *Stänkskydd*
- 9.3.1. Stänkskydd skall:
- a) uppfylla kraven i punkt 7.3 (figur 3), eller
- b) uppfylla kraven i punkt 7.3.1, 7.3.2, 7.3.5, 7.3.8 och 9.3.2 (figur 6).
- 9.3.2. De stänkskydd som avses i 9.3.1 b skall vara försedda med stänkskyddsanordningar som överensstämmer med kraven i bilaga 2 tillägg 2 åtminstone längs hela kanten.
- 9.3.2.1. Nederkanten på stänkskyddsanordningen får inte ligga mer än 200 mm över marken.
- 9.3.2.2. Djupet på stänkskyddsanordningen skall vara minst 100 mm.
- 9.3.2.3. Utöver nederdelen, som inbegriper stänkskyddsanordningen, får det stänkskydd som avses i 9.3.1 b inte böjas mer än 100 mm bakåt om det utsätts för en kraft mot en punkt 50 mm över stänkskyddets nederkant på 3 N per 100 mm stänkskyddsbredd mätt i skarven mellan stänkskyddet och stänkskyddsanordningen i arbetsläge.
- 9.3.2.4. Stänkskyddet får inte sitta mer än 200 mm från bakersta kanten på däcket mätt ivågrät riktning.

Tillägg

FÖREBILD

[största format: A4 (210 × 297 mm)]

BILAGA TILL EEG-TYPGODKÄNNANDEINTYG AVSEENDE STÄNKSKYDDSANORDNINGAR
FÖR EN FORDONSTYP*(Artiklarna 4.2 och 10 i rådets direktiv 70/156/EEG av den 6 februari 1970 om en anpassning av medlemsstaternas lagstiftning om typgodkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon)*

e ...

Myndighetens namn

- EEG-typgodkännande nr: Utvidgning nr:
1. Fordonets fabrikat eller varumärke:
 2. Fordonets typ och handelsbeteckning:
 3. Eventuell typmärkning på fordonet:
 - 3.1. Märkningens placering:
 4. Fordonskategori:.....
 5. Tillverkarens namn och adress:.....
 6. Namn och adress till tillverkarens representant (om sådan finns):.....
 7. Egenskaper hos stänkskyddsanordningen (typ, kort beskrivning, varumärke eller namn, typgodkännandenummer):
 8. Datum då fordonet överlämnades för EEG-typgodkännandeprovning:.....
 9. Provningsorgan ansvarigt för EEG-typgodkännande:
 10. Datum på provrapport utfärdat av provningsorganet:.....
 11. Nummer på provrapport utfärdat av provningsorganet:.....
 12. Eventuell(e) anledning(ar) för tillägg till EEG-typgodkännande:.....
 13. EEG-typgodkännande för stänkskyddssystem har utfärdats/vägrats⁽¹⁾:
 14. Ort:.....
 15. Datum:.....
 16. Underskrift:.....
 17. Bifogat finns de handlingar som utgör EEG-typgodkännandeakten och en lista över dem, vilken förvaras hos de behöriga myndigheter som utfärdat godkännandet. En kopia av vissa eller samtliga handlingar kan erhållas på begäran.
 18. Eventuella anmärkningar:

⁽¹⁾ Stryk det som inte är tillämpligt.

BILAGA 4

**ÖVERENSSTÄMMELSE MED GODKÄND TYP
PRODUKTIONENS UPPHÖRANDE****1. Överensstämmelse med godkänd typ**

- 1.1. Stänkskyddsanordningar som är försedda med EEG-typgodkännandemärke skall överensstämma med den typ som har blivit godkänd. Den myndighet som utfärdar EEG-typgodkännandemärket skall behålla ett exemplar av anordningen tillsammans med EEG-typgodkännandeintyget och använda dessa för att eventuellt fastställa om de anordningar som saluförs med EEG-typgodkännandemärke uppfyller angivna krav.
- 1.2. Typen av anordning bestäms av det utförande och de beskrivande handlingar som inlämnas i samband med ansökan om EEG-typgodkännande. Anordningar som har samma egenskaper som förebilden och vars övriga komponenter inte avviker från förebilden, bortsett från varianter som inte påverkar de egenskaper som behandlas i denna bilaga, skall anses tillhöra samma typ.
- 1.3. Tillverkaren skall utföra rutinkontroller för att säkerställa produktionsöverensstämmelsen med godkänt typ.
För detta ändamål skall tillverkaren:
 - antingen ha tillgång till ett laboratorium som är tillräckligt väl utrustat för att utföra de väsentliga proven, eller
 - låta ett godkänt laboratorium utföra proven för överensstämmelse med godkänd typ.Resultaten från kontrollerna av överensstämmelsen med godkänd typ skall hållas tillgängliga för kontroll av behöriga myndigheter under minst ett år.
- 1.4. Behöriga myndigheter skall också utföra stickprov.
- 1.5. Överensstämmelse med godkänd typ skall kontrolleras under de förhållanden och i enlighet med de metoder som anges i bilaga 2.
På begäran skall de behöriga myndigheter som utfärdat typgodkännande av tillverkaren förses med anordningar av den typ som tidigare typgodkänts för provning eller för kontroll av överensstämmelsen med godkänd typ.
- 1.6. Anordningar anses överensstämma om 9 slumpvis utvalda provexemplar av 10 uppfyller kraven i avsnitt 4 i bilaga 2 tillägg 1 och 2.
- 1.7. Om det villkor som anges i 1.6 inte uppfylls skall ytterligare 10 slumpvis utvalda provexemplar undersökas. Medelvärde för alla mätningar skall överensstämma med kraven i punkt 4 i bilaga 2, tillägg 1 och 2, och ingen enskild mätning får underskrida 95 % av angivet värde.

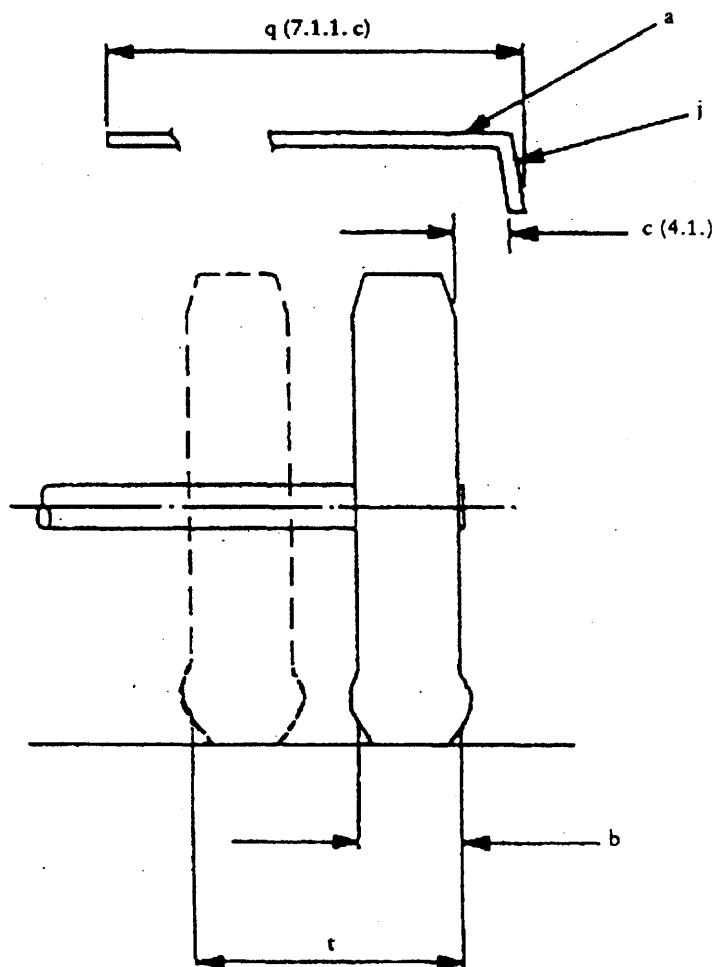
2. Produktionens upphörande

Innehavaren av ett EEG-typgodkännande skall genast underrätta de behöriga myndigheterna om produktionen upphör.

FIGURER

Figur 1

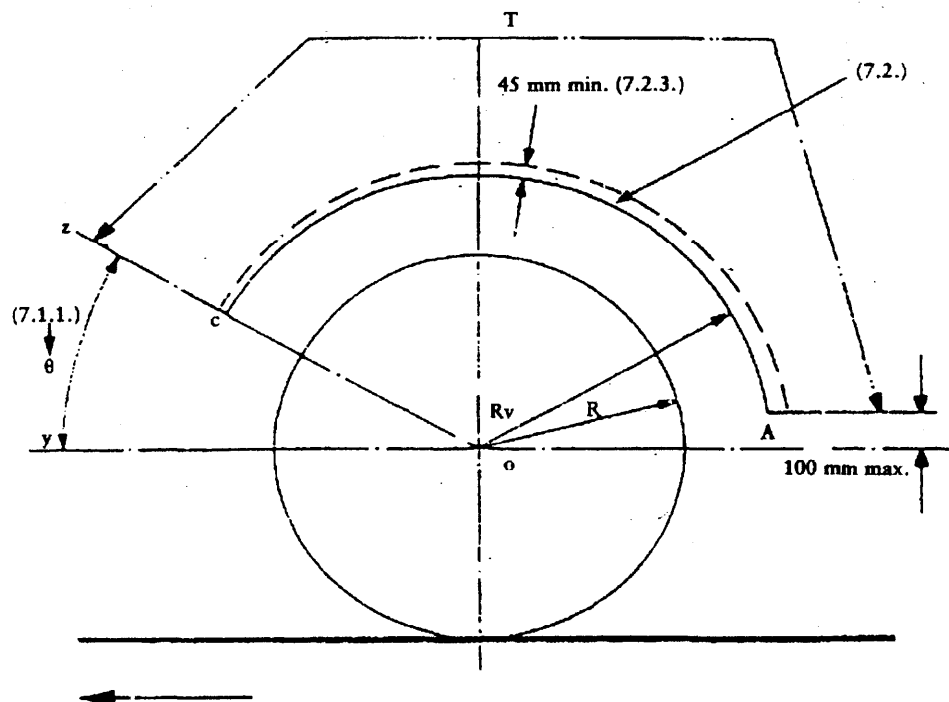
Bredden q på stänkskärmen a och placeringen av skärmkanten j

Obs! Siffrorna hänvisar till motsvarande punkter i bilaga 3.

Figur 2

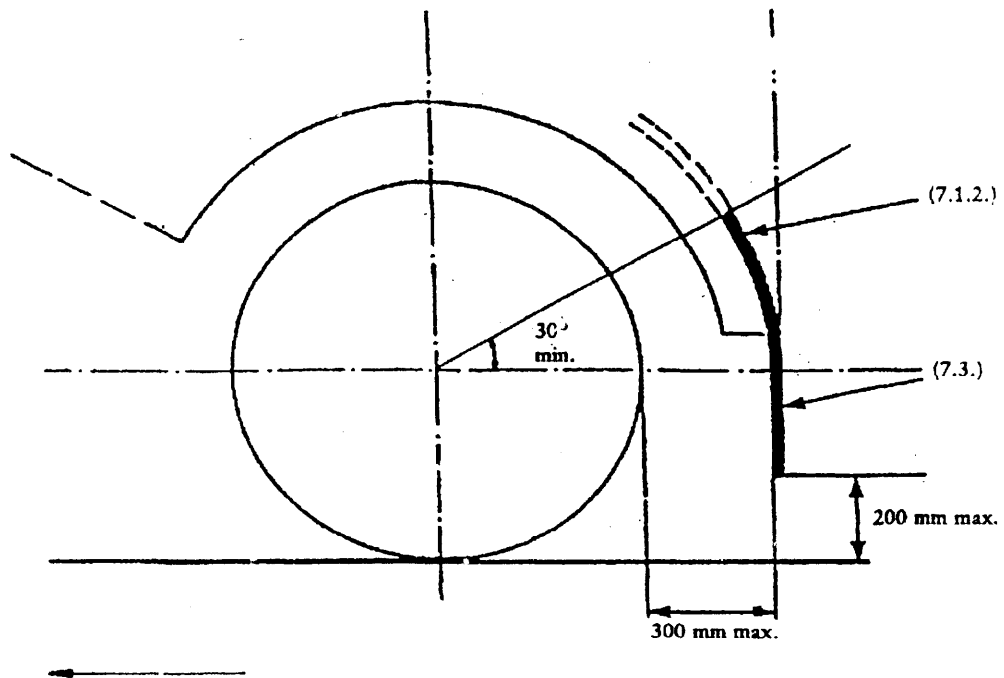
Mått på stänkskärm och skärmkant

Obs : 1) De angivna siffrorna hänvisar till motsvarande punkter i bilga 3.
2) T = stänkskärmens utsträckning.

Figur 3

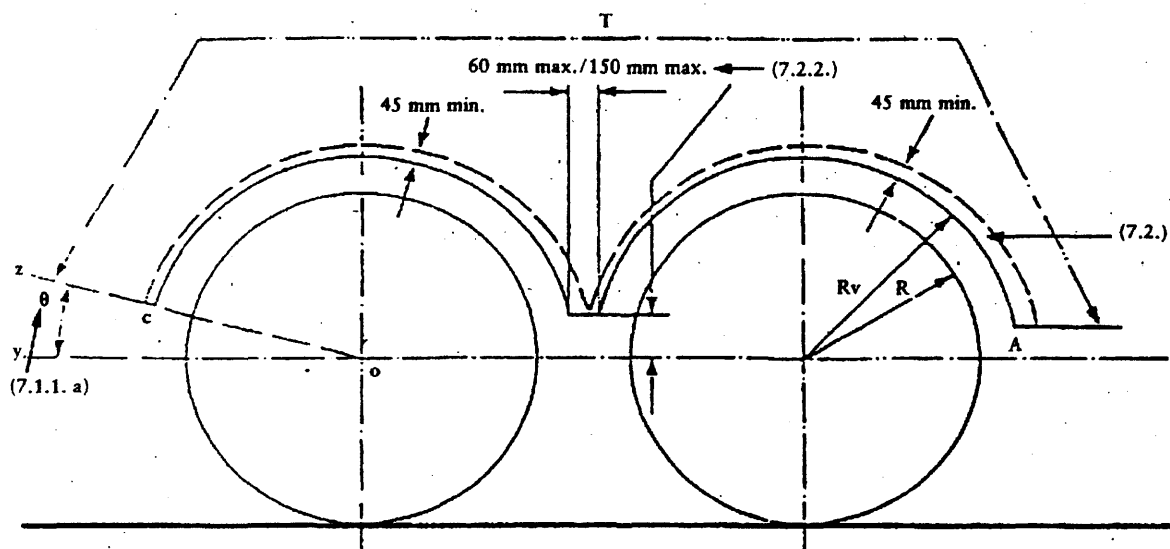
Placering av stänkskärm och stänkskydd

Obs : 1) De angivna siffrorna hänvisar till motsvarande punkter i bilga 3.

Figur 4

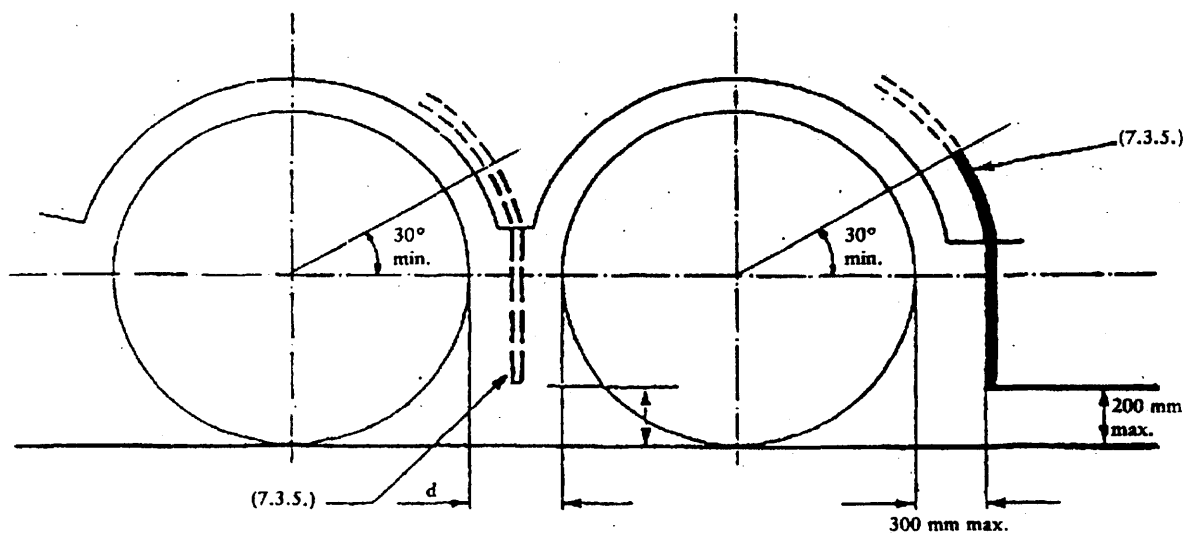
Stänkskärmar och skärmkanter för styrda eller självstyrande eller icke-styrande hjul

a) Mått på stänkskärmar och skärmkanter för axelkombinationer

Obs : 1) De angivna siffrorna hänvisar till motsvarande punkter i bilaga 3.

2) T = stänkskärmens utsträckning.

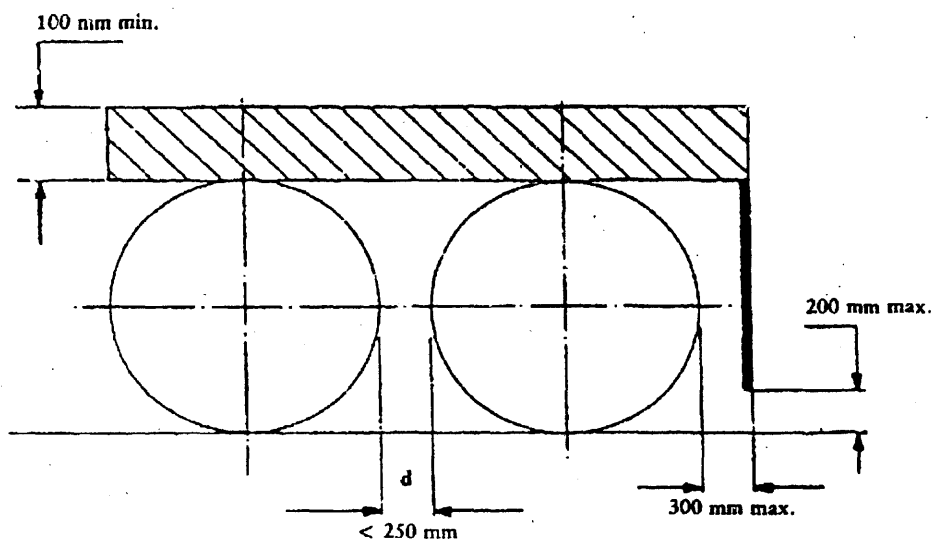
b) Placering av stänkskyddsanordningar för axelkombinationer

Obs : 1) Siffrorna hänvisar till motsvarande punkter i bilaga 3.

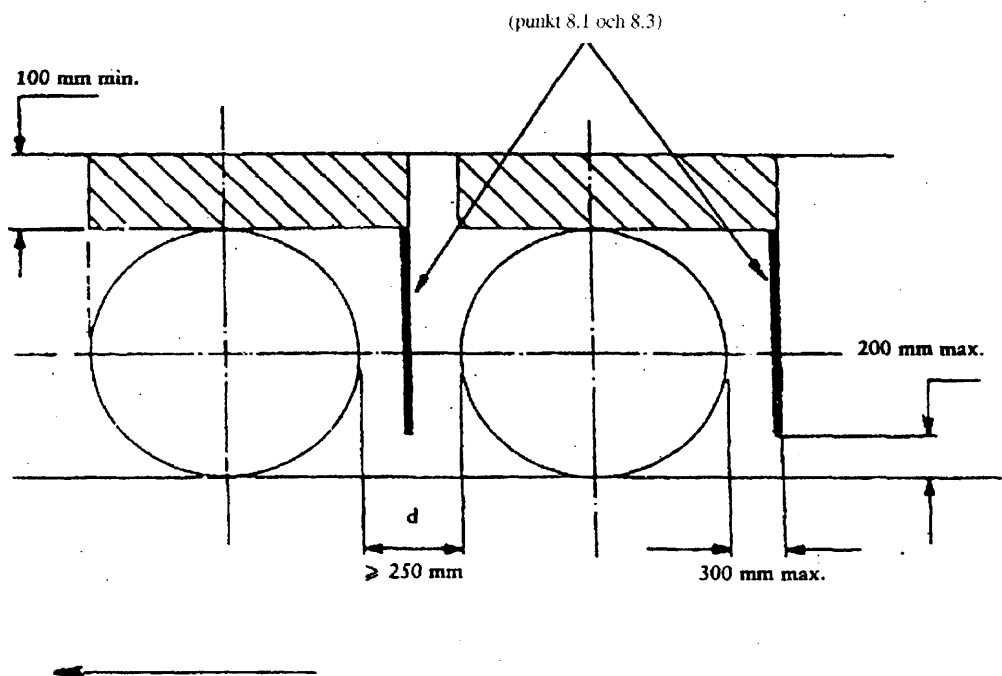
Figur 5

Diagram som visar uppbyggnaden hos ett stänkskyddssystem med energiabsorberande stänkskyddsanordningar för axlar med icke-styrda eller självstyrande hjul

(Bilaga 3 punkt 6.2 och 8)

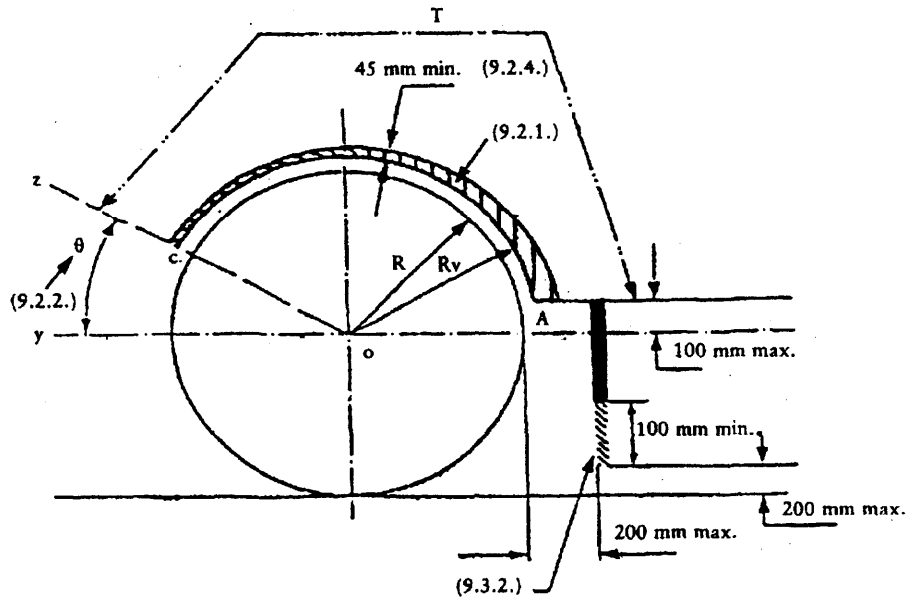
a) Axelkombinationer där avståndet mellan däcken understiger 250 mm

b) Axel eller axelkombination där avståndet mellan däcken inte understiger 250 mm

Figur 6

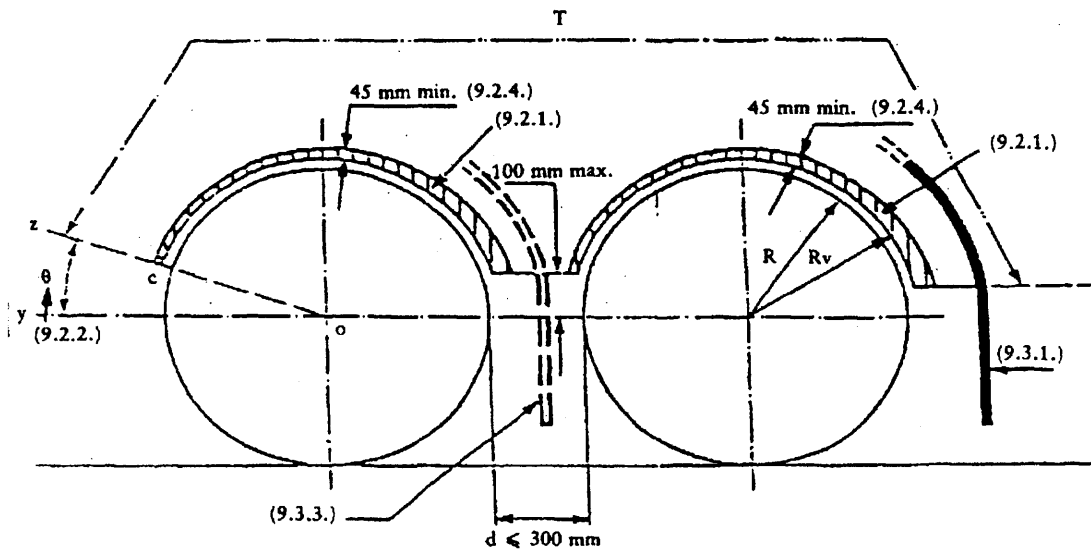
Diagram som visar uppbyggnaden hos ett stänkskyddssystem med luft/vattenseparerande stänkskyddsanordningar för axlar med styrda, självstyrande eller icke-styrda hjul

Obs: 1) Siffrorna hänvisar till motsvarande punkter i bilaga 3.
2) T = stänkskärmens utsträckning.

Figur 7

Diagram över uppbyggnaden hos ett stänkskyddssystem med stänkskyddsanordningar (stänkskärm, stänkskydd, skärmkanter) för axelkombinationer där avståndet mellan däcken inte överstiger 300 mm

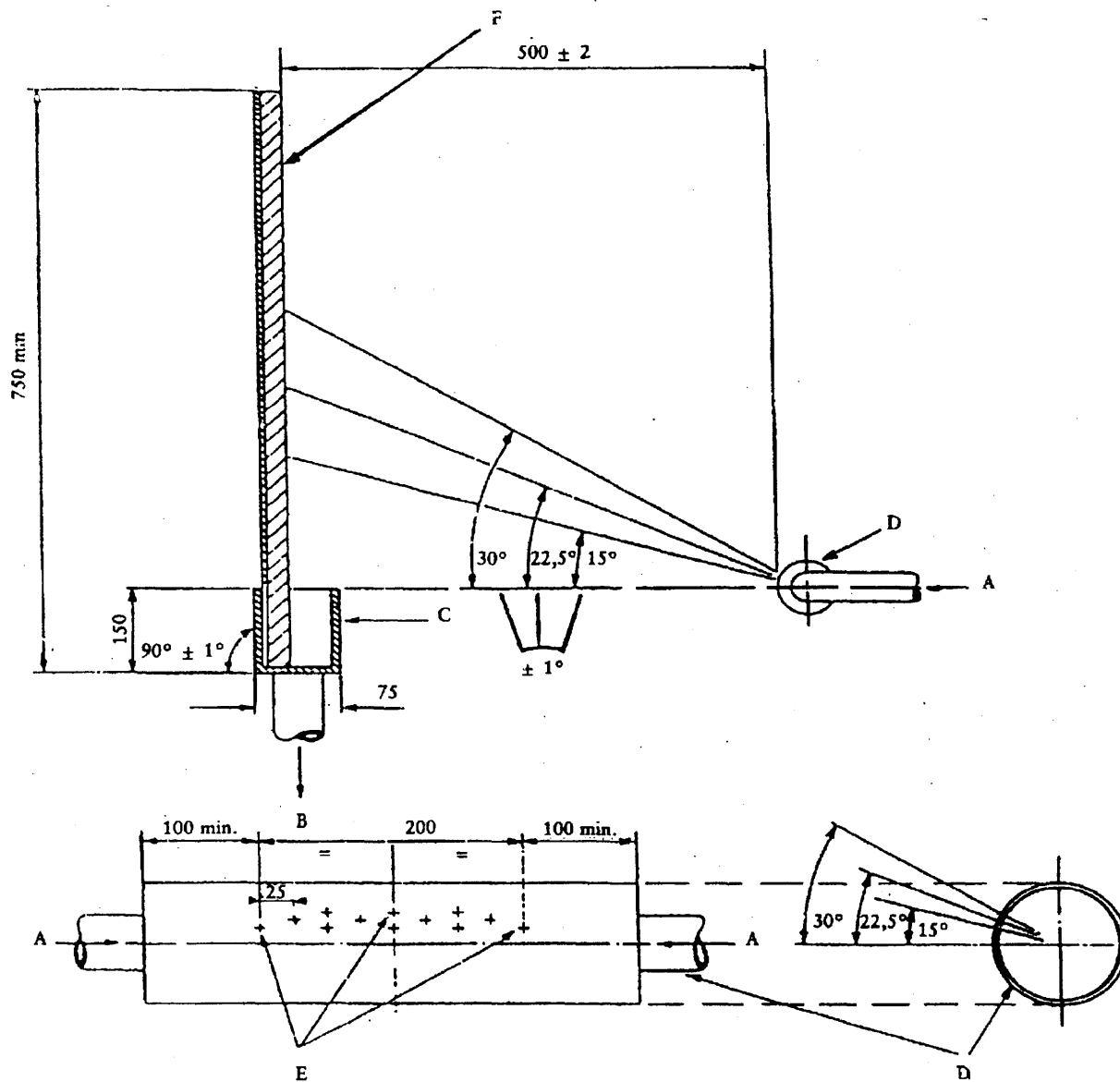
$d \geq 250$: stänkskydd erfordras

Obs: 1) Siffrorna hänvisar till motsvarande punkter i bilaga 3.
2) T = stänkskärmens utsträckning.

Figur 8

Provutrustning för energiabsorberande stänkskyddsanordningar

(Se bilaga 2 tillägg 1)

Obs : A = vattenflöde från pump.

B = flöde mot uppsamlingstank.

C = uppsamlare med 500 (+5/-0) mm längd och 75 (+2/-0) mm bredd invändigt.

D = tunnväggig ledning med 54 mm diameter

E = 12 radiella hal borrade enligt bild, 1,68 (+0,025/-0) mm.

F = 500 (+0/-5) mm provföremål.

Alla linjära matt anges i millimeter.

Figur 9

Provutrustning för luft/vattenseparerande stänkskyddsanordningar

(Se bilaga 2 tillägg 2)

